

Katedrála proroka Mohameda

8.1.2010

"Pokud se křesťané „neprobudí", může docházet k islamizaci života, před kterou křesťanství nebude mít sílu vtiskovat životu lidí a natož společnosti svůj charakter," tvrdí odstupující kardinál Miloslav Vlk. Jeho slova jsem si četl pár minut poté, co jsem v Istanbulu odešel z bohoslužby v jedné ze stovek mešit ve městě a říkal jsem si, že má Vlk docela recht.

Rozhovor, kterým se na svých stránkách rozloučil se svou kardinálskou funkcí, sice bude pro mnohé důkazem, že katolíci přes veškerou „modernizaci“ své víry trpí stihomamem, že své spoluobčany zbytečně straší nabízenou představou Evropy zaplavené muslimy, kteří se v ní chystají k poslednímu útoku na unavené křesťanské hodnoty. Že prostě nechce, aby se jednou katedrála sv. Víta proměnila v mešitu obklopenou čtyřmi minarety, jak se to v Istanbulu stalo s někdejší chrám boží moudrosti Hagia Sofia. Jenže pro druhé interview potvrdí, to co dávno vědí, že totiž v církvi není mnoho Vlkovi podobných odvážlivců, kteří tvrdě pojmenují starou pravdu: že zkrátka křesťané nemají se svým vyprázdněným přístupem k duchovnu proti hluboce věřícím muslimům, toužícím šířit svou víru dál, žádnou šanci.

Má nás to nějak bolet? To záleží na povaze každého z nás. Jako katolík se můžu v úžasu dívat, že islám svým ovečkám pořád nabízí to, co tradiční křesťanské církve už moc neumějí: nejen pokoru, mírnost, rozvahu, odpuštění, střídmost či pomoc, ale taky vášeň, odvahu, sílu, napětí, energii či radost. Dobře je to vidět i na aktuálních sporech o stavění minaretů v evropských metropolích. Zatímco křesťané si svou víru čím dál víc schovávají pouze pro sebe a nechtějí ji sdílet s ostatními (věřících zásadně neubývá, ale do kostelů se chodí stále méně), muslimové jsou na ni hrdí natolik, že v restauraci při tradičním svolávání věřících číšník pokorně ztlumí hudbu, aby zpívající muezziny nerušil, a nikoli naopak. Určitě by se divil, že jsme v Česku nedokázali ani pětadesát let po válce vrátit na kostely zvony roztavené do děl...

Vlkova slova se dají vyložit i tak, že má stárnoucí kněz prostě strach. Není divu: i v Turecku, jediné islámské zemi toužící začlenit se do evropských struktur, panuje neustále svár mezi radikální a umírněnou formou islámu. Ženy pracující ve státním sektoru sice nesmějí ze zákona nosit šátek na hlavě, ale stačí se přelavit do asijské části Istanbulu a hned je zřejmé, že v těchto konzervativních čtvrtích se na podobné nařízení zas tak nedbá, a že to nekončí zdaleka jen u nošení šátků ženami za bankovními přepážkami.

Evropa měla strach z minaretů ve svých ulicích už před stovkami let a mít ho bude nejspíš vždycky. Tedy do té doby, než je ve městech budeme brát jako přirozenou součást místního koloritu. Dříve či později nás čeká velká společenská debata (zvláště po případném vstupu Turecka do EU), jestli to tak chceme, nebo ne. Miloslav Vlk se krátce před svým odchodem z hradčanského paláce rozhodl křesťany zkusit vyburcovat. Nedá se očekávat, že by to s nimi teď nějak zásadně hnulo. Ale jednou bude muset.

Autor/ři: Jan H. Vítvar [Obchodní podmínky](#) © Copyright Respekt Publishing a.s. ISSN 1801-1446 – Design: [Respekt](#) – Technická realizace: [Economia a.s.](#)

Autorská práva vykonává vydavatel. Bez písemného svolení vydavatele je zakázáno jakékoli užití částí nebo celku díla, zejména rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem, mechanickým nebo elektronickým, v českém nebo jiném jazyce.